

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 7P/46/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220203203
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2023:2220203203.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti o maloletého V. I. (O. Q.), G.. XX.XX.XXXX, dieťa v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka - N. A. (O. Q.), G.. XX.XX.XXXX, O. K., zastúpená JUDr. Jozefom Csehom, advokátom, Dunajská Streda, Alžbetínske nám. 1203 a otec - Á. I., G.. XX.XX.XXXX, E. K. Z., Č. G. G. U., L. Í. P. XXX/X, zastúpený JUDr. Ildikó Uleklovou, advokátkou, Dunajská Streda, Jesenského 5026/13A, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, o uloženie výchovného opatrenia, o úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takt

rozhodol:

Súd maloletého V. I.E., G.. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti otcovi, ktorý je oprávnený a povinný zastupovať maloletého v bežných veciach, zastupovať dieťa nad rámec bežných vecí a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia spoločne.

Matka je povinná platiť na výživu mal V. sumu 100 eur mesačne, vždy do 20. dňa mesiaca vopred k rukám otca, počnúc dňom 08.06.2021.

Dlh na výživnom vznikol matke za obdobie od 08.06.2021 do 16.10.2023 v sume 2.838,28 eur. Súd povoľuje matke dlh na výživnom splácať mesačne spolu s bežným výživným v splátkach po 100 eur, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Súd upravuje styk matky s mal. V. nasledovne:

Matka je oprávnená stýkať sa s dieťaťom každú párnú sobotu roka v čase od 9.00 h do 11.00 h v prítomnosti otca alebo ním poverenej osoby.
Otec je povinný dieťa na styk pripraviť v stanovenom čase.

Pokiaľ sa z vážnych dôvodov nemôže styk matky s dieťaťom uskutočniť, sú povinní sa rodičia o tomto dôvode informovať najneskôr 18 hodín pred začiatkom styku.

Matka je oprávnená kontaktovať sa s dieťaťom každý párnny utorok a každý nepárny piatok cez sociálnu sieť videohovorom v čase medzi 19.00 a 20.00 h na čas 30 minút.

Súd konanie o uloženie výchovného opatrenia z a s t a v u j e .

Žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

(1) Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede (navrhovateľ) podal dňa 11.09.2020 na tunajšom súde návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude maloletý dočasne umiestnený

v ústavnom zariadení a zároveň navrhol uloženie výchovného opatrenia na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov (v zmysle § 37 ods. 3 písm. b/ zákona o rodine). Návrh odôvodnil tým, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu matky, otca v rodnom liste uvedeného nemá. Navrhovateľ dostal podnet od NsP Dunajská Streda na prešetrenie rodinných pomerov matky maloletého z dôvodu, že matka sa po príchode do nemocnice správala infantilne, bola emočne nestabilná, mala spomalené a neobvyklé správanie. V minulosti bola dispenzarizovaná v psychiatrickej ambulancii, toho času sa nelieči, počas gravidity nenavštevovala prenatálnu poradňu a neabsolvovala ani povinné vyšetrenia, do nemocnice prišla bez základných potrieb a bez výbavičky pre novorodenca. Nemala občiansky preukaz, nemala uhradené zdravotné poistenie. Navrhovateľ prešetrením pomerov zistil, že matka je nezamestnaná, nemá evidovaný trvalý pobyt, nemá zabezpečené bývanie, podľa vyjadrenia nemocnice sa matka nedokáže postarať sama o seba, nie to ešte sa starať a vychovávať dieťa. V kruhu širšej rodiny sa nepodarilo zabezpečiť osobu k náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko v rodine sú veľmi narušené vzťahy a matka má v obci zlú povest.

K návrhu pripojil vyjadrenie z nemocnice, z ktorého ďalej vyplýva, že tehotenská knižka jej bola vystavená 04.09.2020, už pri príchode na pôrodnú sálu mala zvláštne a neobvyklé (a spomalené) správanie, neustále sa vyjadrovala, že jej partner pre dieťa všetko zabezpečí, aj pre nich nájde byt a finančne ich zabezpečí. Podľa úsudku nemocnice sa matka nedokáže postarať ani sama o seba, čo vyplýva aj z toho, že nemala občiansky preukaz a počas gravidity zanedbávala preventívne prehliadky.

(2) V správe zo šetrenia výchovného prostredia zo dňa 16.09.2020 navrhovateľ uviedol, že matka sa nezdržiava na adrese uvedenej navrhovateľovi (inak adresa trvalého pobytu otca), nemá teda vytvorené výchovné prostredie pre dieťa. Domnelý otec o svojom otcovstve pochybuje, nie je ochotný priznať otcovstvo ani mieni bývať v spoločnej domácnosti s matkou dieťaťa. Matka svoje rodičovské povinnosti momentálne nie je schopná plniť a nie je schopná dieťaťu zabezpečiť základné životné potreby, s navrhovateľom odmieta komunikovať.

Uznesením č. k. 7P/46/2020-16 zo dňa 17.09.2020 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne umiestnil do CDR v Bernolákove, zároveň matku zaviazal k plateniu výživného v rozsahu 30% zo sumy životného minima.

Dňa 21.09.2020 bol do rodného listu maloletého zapísaný otec, zároveň bolo zmenené priezvisko dieťaťa.

Podľa správy CDR zo dňa 18.12.2020 bol maloletý umiestnený na krátky čas do profesionálnej náhradnej rodiny, rodičia maloletého prehlbovali oňho skutočný záujem od počiatku, denne sa telefonicky kontaktovali, dieťa bolo preto prepustené na krátkodobý pobyt (opakovane) k svojim rodičom. Šetrením výchovného prostredia zistili vhodné prostredie pre výchovu dieťaťa. Priebežne boli v pravidelnom telefonickom kontakte s otcom dieťaťa, podľa jeho vyjadrení je dieťa zdravé, má sa veľmi dobre, matka sa o dieťa ukážkovo stará, nemajú vo výchove a starostlivosti o dieťa žiadny problém. Poukázali na to, že je v najlepšom zalomiť dieťaťa, aby vyrastal s rodičmi.

Z e-mailovej informácie CDR zo dňa 02.02.2021 vyplýva, že vzájomná komunikácia biologických rodičov je na veľmi zlej úrovni, nežijú v spoločnej domácnosti, nedokážu sa dohodnúť takmer na ničom, ani na vzájomnom stretávaní s dieťaťom.

V správe podanej dňa 11.02.2021 navrhovateľ okrem iného uviedol, že šetrením v domácnosti otca bolo zistené, že otec býva v rodinnom dome, má vytvorené vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o dieťa a je schopný a ochotný sa o dieťa postarať. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, dochádza medzi nimi k častým hádkam a sporom, ktoré si niekoľkokrát vyžiadali aj prítomnosť polície. Navrhovateľ mal obavy, či by matka zvládla výchovu dieťaťa sama, nakoľko je psychicky labilná a má výkyvy správania, ktorými môže ohroziť bezpečnosť dieťaťa. Je v záujme dieťaťa, aby bolo zverené do výchovy otca a aby sa rodičia dohodli na úprave styku. Na uloženie výchovného opatrenia už netrvá, keďže však medzi rodičmi narušená komunikácia vykoná ďalšie opatrenia v záujme dieťaťa zamerané na zosúladenie predstáv rodičov a pomoc pre uľahčenie komunikácie.

V ďalšej správe zo dňa 22.02.2021 navrhovateľ uviedol, že hoci najlepší záujem dieťaťa je, aby starostlivosť a výchova bola realizovaná oboma rodičmi, nie je jednoznačne osvedčená spôsobilosť rodičov. V prospech matky svedčí skutočnosť, že dieťa dojí, avšak jej sociálne a majetkové pomery nie sú stabilizované. Napriek tomu, že matka vo svojom vyjadrení k návrhu otca (vec vedená pod sp. zn. 5P/43/2020) uviedla, že súhlasí so zverením dieťaťa otcovi, ktorý má vytvorené lepšie materiálne podmienky, má stále bydlisko, zárobkové možnosti a stabilný príjem a dieťa má vytvorený pevný citový vzťah k obom rodičom, podala následne návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala zveriť dieťa do svojej osobnej starostlivosti, čo svedčí o jej nestabilnosti. V poslednom polroku navyše matka zmenila niekoľkokrát miesto pobytu. Navrhol uloženie výchovného opatrenia s cieľom podporiť

rozvoj sociálnych kompetencií a zručností rodičov a zmierniť riziko vzniku alebo prehĺbenia krízovej situácie v rodine. Šetrením u matky zistil, že matka má pripravené pre dieťa všetky potrebné veci, býva v jednoizbovom prenajatom byte za 300 eur mesačne s finančnou pomocou krstného otca. Šetrením výchovného prostredia u otca zistil, že otec býva v štvorizbovom rodinnom dome, má vytvorené vhodné bytové podmienky, podľa jeho vyjadrenia matka by starostlivosť o dieťa nezvládala.

Na správu CDR zo dňa 18.12.2020 reagovala matka písomným podaním zo dňa 23.02.2021 tým, že spočiatku mali záujem rodičia sa spoločne postarať o dieťa, od februára žije v prenajatom byte (k tomu predložila zmluvu o nájme zo dňa 01.02.2021), v ktorom má vytvorené všetky podmienky na riadnu výchovu a starostlivosť, pričom matka je sústavne pod dohľadom CDR a s jeho súhlasom je dieťa s ňou, pretože ho dojí a snaží sa mu poskytovať maximálnu starostlivosť o jeho zdravie a bezpečnosť. Na dieťa je citovo viazaná. Nesúhlasí s návrhom otca, aby bolo dieťa zverené do starostlivosti jemu. K podaniu pripojila lekársku správu zo dňa 29.01.2021, podľa ktorej bola napadnutá použitím fyzickej sily a má zistené povrchové poranenie hlavy, lekárovi uviedla, že dostala trikrát facu a agresívne sa k nej správa „známa osoba“, tiež potvrdenie o podaní oznámenia vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu na Obvodnom oddelení PZ Gabčíkovo.

(3) Otec vo svojej výpovedi (dňa 24.02.2021) navrhol zveriť dieťa do jeho starostlivosti. Uviedol, že po nariadení neodkladného opatrenia bol maloletý umiestnený v ústavnom zariadení len niekoľko dní a následne až do konca januára sa o neho spoločne starali s matkou dieťaťa, žili v spoločnej domácnosti. V dôsledku vážnych nezhôd spolužitie prerušili (matka naňho naliehala, aby jej daroval chatu vedenú na jeho firmu, 300.000 eur, kúpil jej auto, uzavrel s ňou manželstvo). Matka má síce svoje dieťa rada, ale keď sa veci nevyvíjajú podľa jej predstáv, výchovu nezvláda, tiež by starostlivosť nezvládala finančne, nemá vyriešené ani bývanie. Od narodenia dieťaťa zabezpečuje všetky jeho potreby on. Podniká v oblasti cestovného ruchu a je schopný aj popri práci zabezpečiť celodennú starostlivosť o dieťa s pomocou svojej matky. Okrem maloletého na ďalšie dve deti (vo veku XX Q. XX P.). Príjem uviedol pred pandémiou 1.500 eur mesačne, následne má menší príjem, starostlivosť o dieťa vie zabezpečiť aj z úspor, pričom vlastní nehnuteľnosti, ktoré v prípade potreby by mohol predať.

Matka navrhla zveriť maloletého do jej starostlivosti, vo svojej výpovedi (dňa 24.02.2021) uviedla, že otec je agresívny, z ktorého dôvodu si neželá, aby sa s stretával s dieťaťom, ktoré je po jeho návšteve nepokojné. V rokoch 2009 až 2018 pracovala v P., študuje na univerzite vo Viedni odboru psychológia a sociológia, má prerušené štúdium. Žije v podnájme, nájomné platí krstný otec dieťaťa, jej bývalý partner, ktorý ju finančne podporuje.

Svedkyňa M. J. P., pracovníčka CDR, vypovedala, že dieťa vydávali rodičom na krátkodobý pobyt, zodpovedal zaň otec, po prerušení spolužitia, keďže matka sa podrobila psychiatrickému a psychologickému vyšetreniu, ktorým nebol zistený dôvod liečenia, vydávali dieťa matke. Na výchovu maloletého sú spôsobilí obaja rodičia, často s nimi komunikuje a nebadala žiadne príznaky agresivity.

(4) Uznesením č. k. 7P/46/2020-151 zo dňa 24.02.2021 súd zrušil neodkladné opatrenie o umiestnení maloletého do CDR v Bernolákove a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletého do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazal k plateniu výživného sumou 100 eur mesačne, zároveň upravil styk otca s dieťaťom v utorok, piatok a nedeľu od 14. do 18. hodiny.

Podľa úradného záznamu kolízneho opatrovníka zo dňa 08.03.2021 ich kontaktovala svedkyňa s tým, že matka jej stále telefonuje kvôli nepodstatným veciam, matka je očividne psychicky labilná a chce, aby sa otec vzdal dieťaťa.

Psychológ úradu práce v správe zo dňa 09.03.2021 uviedol, že s matkou maloletého spolupracuje od 06.10.2020, realizovali sa dve osobné a tri telefonické konzultácie, matka termíny dodržiava, javí aktívny záujem zúčastňovať sa poradenského procesu, jej motivácia je na vysokej úrovni. Spoluprácu prerušili z dôvodu, že súd rozhodol o znaleckom dokazovaní psychológom, matke odporučili však podrobiť sa tiež psychiatrickému vyšetreniu, nakoľko referovala o svojich zdravotných ťažkostiach súvisiacich s psychickým prežívaním.

Z úradného záznamu kolízneho opatrovníka zo dňa 08.04.2021 vyplýva, že matka dieťa odovzdáva dieťa otcovi na stretnutia pravidelne podľa určenia, chce však vycestovať do Rakúska a otcovi dieťa zveriť nechce. Informovala ich, že otec výživného pravidelne platí, dieťaťu nikdy neublížil, matka sa však o dieťa aj tak bojí.

V dňoch 16., 17. a 19. apríla 2021 zaslala matka e-mailom kolíznemu opatrovníkovi správy, v ktorých sa vyjadrovala k tomu, že otec sa o ňu nestará, nepomáha jej, hoci im sľúbil dom, že otec je psychopat

a ona sa ho bojí, je to stresujúce, už duševne nevládze, že dieťa s otcom nepustí, nechce s ním žiadny kontakt, následne uviedla, že otec zobral dieťa poobede a večer jej ho vrátil, bolo veľmi smutné. Ešte v ten deň písala, že ich otec nenechá na pokoji, boja sa ho a už mu dieťa nedá.

Dňa 19.04.2021 kolízneho opatrovníka kontaktoval otec a uviedol, že matka má opakované výkyvy nálad, hysterické záchvaty, osočuje ho, styk s dieťaťom prebieha konfliktné, matka bráni kontaktom otca s dieťaťom.

Šetrením v domácnosti matky dňa 23.04.2021 kolízny opatrovník zistil, že matka sa chce odsťahovať, lebo s otcom už to nevydrží, otec chce predať dom (chatu), v ktorom teraz bývajú a oni nebudú mať kde bývať, ona si želá iba to, aby otec prepísal dom na dieťa. Ďalej im matka uviedla, že teraz pomoc nepotrebuje, má v dome bývanie, ale sa bojí. Má za to, že otec okrem výživného má zabezpečovať aj ju. Podľa záznamu stretnutia matky a otca u kolízneho opatrovníka dňa 30.04.2021 matka uvádzala, že mieni prihlásiť maloletého do škôlky v P. a ona bude v P. pracovať (naposledy pracovala v roku 2017), v P. by mala pokojnejší život, s otcom sa však nedá dohodnúť. Matka nechce, aby otec dieťa navštevoval a bral so sebou, alebo údajne sa o dieťa nestará, nechce, aby dieťa od otca chodilo smutné. Medzičasom mala ísť 2 alebo 3 krát k psychiatrovi, ale otec ju nezobral, keby v susedstve nebyval policajt, dávno by jej otec fyzicky ublížil. Otec uvádzal, že aj keď uvažuje o predaji domu, nikdy nepovedal, že matku s dieťaťom vyhodí, nájde im niečo iné, veď aj teraz sa o nich stará, nakupuje im, matke dáva peniaze na seba, požičiava jej aj auto, ale napriek tomu u psychiatra nebola. On sa chce postarať o dieťa a chce, aby bolo v bezpečí. Kolízny opatrovník v správe uviedol že matka bola počas stretnutia rozladená - raz plakala a raz sa smiala, nedalo sa s ňou na ničom dohodnúť, tvrdila si svoje a nechcela ustúpiť. Otec bol po celý čas pri dieťati, krmil ho, zabával sa s ním, dieťa sa k matke nepýtalo, usmievalo sa na otca, bolo zrejmé, že s otcom majú vytvorený dobrý vzťah.

(5) Návrhom zo dňa 20.05.2021 navrhol otec zrušenie neodkladného opatrenia a nariadenie nového, ktorým by bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti a matke by bol upravený styk s dieťaťom v pondelok, v stredu a v sobotu. Návrh odôvodnil tým, že sa medzičasom sa ukázalo, že údajne stabilné materiálne a emočné zázemie prezentované matkou bolo celkom vykonštruované, na strane matky došlo k veľmi podstatným zmenám, ktoré odôvodňujú nutnosť zmeny rozhodnutia v čo možno najkratšom čase, nakoľko maloletý sa ocitol v patovej situácii, keď jej rukojemníkom vlastnej matky. Matka dieťaťa niekoľko týždňov po nariadení neodkladného opatrenia stratila (finančnú) podporu zo strany svojho bývalého partnera, ktorého označovala ako krstného otca dieťaťa, od toho času ju materiálne zabezpečuje otec maloletého. Matkin psychický stav sa rapídne zhoršuje, čo sa začalo prejavovať aj na dieťati, matka naďalej odmieta vyhľadať odbornú pomoc a v poslednej dobe odmieta aj jeho pomoc, pričom sa prejavuje klasicky veľmi bipolárne voči nemu (raz sa mu vyhráza, uráža ho a ohovára a potom sa chce zaňho vydať a žiť s ním, uzmierniť sa). Aktuálne však správanie matky prekročilo všetky hranice, vyhráza sa mu, že mu dom podpáli ak ho neprepíše na ňu, začala mu brániť v styku s dieťaťom aj v termínoch v súdom určených, privolala policajtov, pred ktorými sa správala nevyspytateľne a verbálne na otca útočila, tiež aj na policajtov. Bola agresívna a nevedela ovládnuť svoje konanie a jej správanie vzbudzuje pochybnosti, že sa dokáže na primeranej úrovni postarať v takomto zlom psychickom rozporení a emočnom vyčerpaní aj o dieťa. Na radu policajtov sa vrátil k matke po dieťa v neskoršom čase, matka však opäť bola zmätená, agresívna a odmietla mu odovzdať dieťa, na dieťati bolo vidno, že sa správania svojej matky bojí. Prítomní boli opäť policajti. Otec sa domnieva, že dieťa nie je u matky v bezpečí, je v priamom ohrození života. Zdravý vývin dieťaťa je priamo ohrozený správaním a spôsobom života matky, ktorá v súčasnosti nielenže nevie zabezpečiť dieťa z materiálnej stránky, ale už sa oňho v patričnej miere nestará ani po stránke emočnej a výchovnej.

K podaniu pripojil potvrdenie o podaní trestného oznámenia vo veci marenia výkonu súdneho rozhodnutia, množstvo SMS správ od matky (že otec nebude súčasťou ich života, nech ich nechá na pokoji, ...)

Kolízny opatrovník zaradil rodinu do programu vykonávania odborných metód práce na prispôbenie sa novej situácii v prostredí za účelom monitoringu a kontroly v starostlivosti o maloletého, vykonávaného prostredníctvom neziskovej organizácie Kľúč. Podľa správy zo dňa 25.05.2021 matka prišla na dohodnuté stretnutie s dieťaťom, hoci v čase stretnutia malo mať na základe súdneho rozhodnutia stretnutie s otcom, čo matka zanietene odôvodňovala tým, že otec má ženy pochybnej povesti, ktoré nebudú chytať jej syna, otec je psychopat, týral ich, bil ju, nie je ich rodina, nestará sa, nedáva peniaze, neprepíše dom na syna. Dieťa nebolo vhodne oblečené primerane počasiu - pri teplote 10 stupňov mu matka obliekla iba pančušky a body, až na výzvu pracovníčky mu obliekla zimnú bundu. Počas 75 minút trvania stretnutia mala matka priestor na ventiláciu svojich pocitov a demonštrovanie jej vnímania

udalostí, vecné informácie o zákonnosti, postupoch súdu a ďalšie relevantné informácie nevnímala. Matka zrejme vníma zažívanie skutočnosti skreslene od reality v dôsledku citového emočného prepätia, otca maloletého trestná za stav v ich partnerskom vzťahu. Následne sa však v ďalšom termíne stretnutie otca s dieťaťom uskutočnilo. O niekoľko dní ich otec informoval, že situácia je kritická, stykanie otca s maloletým matka neumožňuje a pokiaľ aj umožní, počas stretnutia vyvoláva nepokoje a hádky. Pri ďalšom stretnutí v domácnosti matky matka trvala na svojich skorších pozíciách bez akejkoľvek zmeny alebo čo i len náznaku prístupnosti k zmene. Dieťa počas stretnutia spalo, zobudilo sa až v závere, matka ho chodila kontrolovať počas spánku a po zobudení ho láskavo držala v náručí. Nasledujúci deň im matka telefonovala rozrušená s plačom, že ich opäť navštívil otec, matka nijako nereagovala na ich otázky a kričala na otca, že mu dieťa nedá a keď príde ešte raz, tak ho zabije. Otec im na vysvetlenie situácie uviedol, že opäť prišiel, ako aj pri predposlednej návšteve, s nákupom, ale matka ešte niečo potrebovala a žiadala od neho kľúče od auta, chcela ísť nakupovať, on jej odmietol auto poskytnúť, čo spustilo u nej konfliktné a afektívne správanie.

Uznesením č. k. 7P/46/2020-282 zo dňa 07.06.2021 súd predchádzajúce neodkladné opatrenie zrušil a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril dieťa do osobnej starostlivosti otcovi a upravil styk matky s dieťaťom na každý pondelok, streda a sobota v prítomnosti otca.

(6) Stará matka dieťaťa zo strany matky v pohovore s kolíznym opatrovníkom dňa 10.06.2021 uviedla, že v súčasnosti nemá žiadny kontakt so svojou dcérou a nemôže navštevovať maloletého. Informovala ich, že jej dcéra - matka maloletého bola od svojich 14 rokov veku, aj v dospelosti, dispenzarizovaná v psychiatrickej ambulancii kvôli duševným poruchám a poruchám správania, mala predpísané lieky. Jej dcéra má závažné psychické problémy a bez liečby nevie zabezpečiť výchovu dieťaťa a podľa nej by dieťa malo byť v starostlivosti otca, ktorý zabezpečí vhodné a hlavne pokojné výchovné prostredie.

(7) Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 13.06.2021 bola matka dieťaťa vzatá do väzby pre prečin porušovania domovej slobody, keď podľa skutkovej vety pod zámienkou návštevy spoločného syna ju vpustil otec dieťaťa do svojho domu, začala sa správať agresívne a arogantne a na opakované výzvy, aby opustila dom nereagovala. V predmetnej trestnej veci bol vyhlásený rozsudok dňa 03.09.2021 o vine obžalovanej - matky maloletého a bol jej uložený podmienený trest a nariadené ambulantné psychiatrické liečenie. Z obžaloby súd zistil, že bol skúmaný duševný stav matky maloletého, pričom znalec uzavrel, že matka trpí ľahkou depresiou v súvislosti s komplikáciami popôrodnej adaptácie, zistil u nej zmiešanú poruchu osobnosti, v ktorej popredí sú rysy impulzivity a emočnej instability s odporúčaním ochranného ambulantného psychiatrického liečenia.

(8) Nadácia Kľúč v správe zo dňa 05.10.2021 uviedla, že od júna 2021 boli uskutočňované sociálne intervencie u otca dieťaťa za prítomnosti otca aj dieťaťa. Dieťa má v dome otca komfortné podmienky na hranie, kŕmenie, spanie a rôzne hračky podporujúce jeho rozvoj. Prostredie, v ktorom dieťa žije, je zdravé a bezpečné, otec dieťa nenecháva bez dozoru, starostlivosť o dieťa zabezpečuje aj za pomoci svojich rodičov a sestry. Otec je zručný pri zabezpečovaní činností súvisiacich so zabezpečením starostlivosti, dieťa s otcom pokojne spolupracuje, usmieva sa, neplače, medzi otcom a dieťaťom je silná citová väzba, obaja si prejavujú láskavú náklonnosť a je zrejme, že dieťa otcovi dôveruje a prijíma ním vytvorené pokojné a bezpečné zázemie. Otec sa o dieťa príkladne stará, má dobre osvojené potrebné rodičovské zručnosti. Opakovane videli situácie, kedy otec dieťa nakŕmil, prebalil, upokojil, má k dieťaťu láskavý a trezlivý prístup. Otec neuviedol žiadne krízové situácie, či z výchovného, zabezpečovacieho alebo zdravotného hľadiska. Z rozhovoru a pozorovaním zistili, že otec podáva dieťaťu vyváženú stravu primeranú veku dieťaťa, má dostatočnú zásobu sušeného mlieka a ďalšej detskej stravy, ovocia, tiež detskej kozmetiky, plienok a iného hygienického materiálu. Otec riadne a zodpovedne zabezpečuje každodennú starostlivosť o dieťa, poskytuje mu zodpovedajúcu výživu, venuje sa mu, vychováva ho v zdravom prostredí, poskytuje dieťaťu stabilné citové zázemie a aj vhodné, veku primerané podnety pre všestranný rozvoj.

Zo správy nadácie zo dňa 08.11.2021 ďalej vyplýva, že otec umožňuje matke stykať sa s dieťaťom podľa jej možností, keďže začala pracovať v P. a aktuálne sa nemohla stretnúť s dieťaťom skoro dva týždne. Stretnutie sa podľa dohody rodičov uskutočnilo v detskom zábavnom parku v Bratislave, prebehlo v poriadku a v pokojnej atmosfére. Matka s otcom denne komunikuje telefonicky a formou SMS správ.

(9) V písomnom podaní zo dňa 13.01.2022 matka cestou advokáta navrhla zrušenie neodkladného opatrenia a okrem iného uviedla, že toho času býva v P.Ú. Z. Z., od 18.10.2021 sa zamestnala ako

servírka v cukrárni, má riadne uzavretú pracovnú zmluvu s príjmom brutto 1.575 eur mesačne. Domáhala sa zmeny režimu stretnutí s dieťaťom - každú sobotu bez prítomnosti otca a denného kontaktu s dieťaťom prostredníctvom videohovorov ráno aj večer vždy v rozsahu jednej hodiny. Pri stretnutiach s dieťaťom nadobudla dojem, že o dieťa nie je riadne postarané, nie je dostatočne čisté a otec sa o dieťa nestará osobne, jeho starostlivosť supluje jeho matka, prípadne iní príbuzní. Od decembra matka navštevuje mesačne psychoterapeuta vo Viedni.

Podľa pripojeného písomného potvrdenia prvý pohovor u psychoterapeuta absolvovala 25.11.2021, ďalšie termíny mali byť dojednané mesačne.

Tunajší súd uznesením č. k. 7P/46/2020-413 zo dňa 18.01.2022 návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia nariadenie nového zamietol. Odvolací súd odvolanie matky ako podané oneskorene odmietol.

(10) Otec dňa 14.01.2022 preposlal kolíznemu opatrovníkovi e-mailom od matky s tým, že mu ich poslala skoro 1000 podobného obsahu („chorý, smradľavý vrah, psychopat, radšej nikdy už nepríde na Slovensko, nech pobalí všetky veci dieťaťu, niekto preňho príde, ak ho nedá, zavolá policajtov, nechce s ním žiadny kontakt, ...)

Na návrh otca tunajší súd uznesením č. k. 15C/61/2021-121 zo dňa 21.12.2021 nariadil voči matke neodkladné opatrenia, ktorým jej uložil povinnosť zdržať sa komunikácie s ním v akejkoľvek forme, s výnimkou komunikácie týkajúcej sa ich spoločného dieťaťa.

(11) Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 19.05.2022 vydal kolízny opatrovník výchovné opatrenie s cieľom podporiť rozvoj sociálnych kompetencií a zručností rodičov a zmiernenie rizika vzniku alebo prehĺbenia krízovej situácie v rodine. S rodinou intenzívne pracujú terénny sociálny pracovník a psychologička. V tom čase matka bývala vo Z. v podnájme, nebola zamestnaná, nemala zabezpečené vhodné a bezpečné výchovné prostredie pre maloletého, pohovor rázne odmietla. Z pripojenej správy terénnej pracovníčky vyplýva, že otec zvláda každodennú starostlivosť o dieťa, má osvojené rodičovské zručnosti, pomáhajú mu jeho rodičia. Matka s dieťaťom v januári komunikovala telefonicky trikrát do týždňa videohovorom, dieťa po chvíľke takejto komunikácie však telefón prepínalo a odkladalo, čo matka vyčítala ocovi. Stretnutie matky s dieťaťom prebehlo 19.02.2022, v čase, keď mala matka príležitosť sa venovať dieťaťu, riešila osobné veci a s dieťaťom sa pohrala len chvíľku, starostlivosť o dieťa ponechala n otca. Počas ďalšej návštevy matky v marci sa boli spoločne kúpať, priebeh stretnutia bol podobný. Vo februári 2022 bol otec dieťaťa a svojimi ďalšími dvoma deťmi v horách na dovolenke, matka na nich poslala policajnú hliadku, ktorej tvrdila, že jej uniesli syna. Koncom apríla sa vrátila matka bývať na Slovensko, 1 týždeň sa stretávali pravidelne podľa rozhodnutia súdu, následne stretnutia s dieťaťom matka prerušila na týždeň kvôli hádke s otcom, ktorá sa týkala financií (matke hrozilo vystaňovanie z podnájmu, nemala peniaze na bežný život, slovné aj písomnou formou znova začala útočiť na otca). S matkou sa im nepodarilo nadviazať kontakt, odmieta sa s nimi stretnúť aj komunikovať.

(12) Uznesením tunajšieho súdu bola dňa 03.06.2022 bola matka opäť vzatá do väzby, dňa 27.06.2022 bol vydaný príkaz na preskúmanie jej duševného stavu. Zo záverov znalca vyplýva, že matka trpí zmiešanou poruchou osobnosti prejavujúcou sa afektívnou labilitou, sklonom k verbálnej agresivite, impulzivitou, ambulantnú psychiatrickú liečbu nevykonávala. Jej pobyt na slobode je pre spoločnosť nebezpečný, pokiaľ nebude dodržiavať ambulantné psychiatrické kontroly a nebude užívať predpísané lieky.

Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 30.11.2022 bola matka ako obžalovaná uznaná za vinnú z prečinu nebezpečného vyhrážania, okrem trestu jej bolo uložené aj ochranné liečenie psychiatrické ambulantnou formou.

(13) Uznesením č. k. 7P/46/2020-564 zo dňa 07.11.2022 súd spojil vec vedenú pod sp. zn. 7P/59/2020 sa na spoločné konanie. V spojenej veci „o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému“ bolo konanie začaté na návrh otca.

V spojenej veci sa otec návrhom zo dňa 27.09.2020 domáhal zrušenia neodkladného opatrenia o dočasnom umiestnení dieťaťa do ústavného zariadenia nariadenom uznesením zo dňa 17.09.2020 a nariadenie nového neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý zverený do konečného rozhodnutia súdu do jeho osobnej starostlivosti. Zároveň vo veci samej navrhol zveriť dieťa do jeho osobnej starostlivosti, matke určiť výživné vo výške 30% zo sumy životného minima a upraviť jej styk s dieťaťom vždy v stredu a v sobotu a každú párnú nedeľu v prítomnosti otca. Návrh odôvodnil tým, že medziasom došlo k zmene pomerov a odpadnutiu dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, došlo k

súhlasnému vyhláseniu rodičov o určení jeho otcovstva. Maloletý bude mať uňho zabezpečené všetky potrebné aspekty pre riadny a zdravý vývin. Poukázal na svoj usporiadaný život, stále bydlisko, vo vlastnej nehnuteľnosti, svoje majetkové a zárobkové pomery a túžbu byť najlepším možným otcom pre dieťa. Zabezpečil bývanie aj pre matku dieťaťa formou podnájmu a predpokladá, že v prípade úspešného usporiadania života matky bude pre riadny vývin a výchovu maloletého časom potrebná aj jej ingerencia. K návrhu pripojil aktuálny rodný list dieťaťa, v ktorom je zapísaný ako jeho otec, protokol o potvrdení jeho otcovstva, výpis z listu vlastníctva, podľa ktorého je od roku 2008 vlastníkom nehnuteľnosti - rodinného domu, výpis z obchodného registra, podľa ktorého jeho otec jediným spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti Adecor, s. r. o.

Kolízny opatrovník vykonal dňa 19.02.2021 šetrenie výchovného prostredia u oboch rodičov. Matka bola doma, v jednoizbovom prenajatom byte za 300 eur mesačne, aj s maloletým, ktorý spal, mala preňho pripravené všetky potrebné veci, uviedla im, že s otcom dieťaťa nevychádzajú, nevedia sa porozprávať, otec na ňu hovorí, že si vymýšľa a ona sa ho bojí, lebo ju nie raz napadol. Matka nemá príjem, finančne jej pomáhajú rodinní príbuzní, krstný otec, rodičia a má úspory. Po súdnom konaní mieni maloletého vziať do P.. Má vytvorené vhodné výchovné podmienky, z finančného hľadiska je však jej situácia otázná. Otec býva v štvorizbovom rodinnom dome vo svojom vlastníctve, uviedol im, že matka mu kladie podmienky, že pokiaľ si ju nezoberie za ženu a nekúpi jej auto, tak dieťa neuvidí. Podľa otca matka má svoje dieťa rada, avšak nevládla by sama jeho výchovu ani z psychického ani z finančného hľadiska. Otec nesúhlasí s tým, aby matka s dieťaťom vycestovala do P.. Nikdy ju fyzicky nenapadol. Otec má vhodné podmienky bytové aj finančné.

(14) Uznesením č. k. 7P/46/2020-567 zo dňa 08.11.2022 súd spojil vec vedenú pod sp. zn. 7P/46/2022 sa na spoločné konanie. V sporej veci „o zákaz styku matky s maloletým dieťaťom“ bolo konanie začaté na návrh úradu práce.

V sporej veci sa návrhom zo dňa 01.06.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately domáhal nariadenia neodkladného opatrenia a rozhodnutia vo veci samej o zákaze styku matky s dieťaťom. Neodkladné opatrenie bolo nariadené uznesením č. k. 7P/46/2022-33 zo dňa 02.06.2022, súd ním zakázal matke stýkať sa s dieťaťom do času, kým sa matka nepodrobí psychiatrickému vyšetreniu, prípadne inému liečeniu. Podľa návrhu je mentálny stav matky vzhľadom na jej spontánne písomné a verbálne prejavy vo vzťahu k otcovi aj k maloletému prinajmenšom otázný. Matka akejkolvek odborné vyšetrenie alebo inú formu pomoci rázne odmieta. Myslenie matky je so vzťahovačným, paranoidným nastavením, prevažuje u nej intenzívny afektívny vzťah k situáciám na úkor nadhľadu, vulgárne nadáva, vyhráža sa, otca citovo vydiera, manipuluje a dieťa pre ňu znamená spôsob ako ublížiť otcovi. Matkine správanie, nezáujem, psychické týranie a osočovanie sa veľmi negatívne odráža na psychike dieťaťa. Postupom času úrad práce zistil, že zmeny v rodine sa stali neprimeranými, nebezpečnými a dospeli k aktuálnej nevyhnutnosti zákazu styku matky s dieťaťom, nakoľko matka maloletého sa neustále vyhráža zabitím, likvidáciou a smrťou maloletého syna, ako aj jeho otca. V prítomnosti matky je dieťa ohrozené na živote i na zdraví.

K návrhu boli pripojené mailové správy matky doručované úradu práce, ktorými žiadala neustále kontroly u otca dieťaťa s tým, že dieťa nedostáva normálne jedlo, nemá vymenené plienky, otec sa oň nestará, je mafán, zabil ľudí, je pedofil a používa návykové látky, žiada od nej peniaze, že dieťa sa uňho bez matky trápi. V podobnom obsahu doručovala e-maily aj otcovi a jeho právnej zástupkyňi v maďarskom jazyku.

(15) Písomným podaním zo dňa 30.11.2022 navrhovateľ návrh na uloženie výchovného opatrenia vzal späť, z ktorého dôvodu súd postupom podľa § 29 ods. 1, 3 CMP vo vzťahu k tomuto návrhu konanie zastavil. V podaní ďalej navrhovateľ uviedol, že v rámci spolupráce s rodinou terénni sociálni pracovníci vykonávajú pravidelné návštevy v rodine, monitorujú rodinu a zároveň poskytujú otcovi sociálne, prípadne iné poradenstvo podľa potreby. Nakoľko nie je jednoznačne osvedčená spôsobilosť matky, je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do výchovy otca. Z pripojenej správy CDR Dunajská Streda o priebehu spolupráce s rodinou v období od januára do mája 2022 vyplýva, že otec zvláda každodennú starostlivosť o syna, pravidelne navštevujú pediatra aj alergiológa. Matka počas obdobia spolupráce poslala otcovi nespočetné množstvo mailových správ, v ktorých škaredo kritizuje jeho výchovu a starostlivosť o ich syna, osočuje aj jeho rodinu, škaredo otcovi nadáva a vyhráža sa smrťou ich spoločného syna.

(16) Matka mala od 28.10.2021 zabezpečené bývanie vo Z., od 18.10.2021 sa zamestnala na plný pracovný úväzok s dohodnutým príjmom 1.575 eur brutto. Podľa výplatného lístka mala v novembri príjem 1.158,71 eur a v decembri 1.712,36 eur netto. Pracovný pomer s matkou zamestnávateľ ukončil dňom 28.02.2022.

Od 20.02.2023 matka opäť mala zabezpečené bývanie - nájom v P. (K. T.), zamestnala sa na plný pracovný úväzok od 01.02.2023. Na 16.03.2023 mala mať dohodnuté stretnutie s psychoterapeutom, ktorého sa zapísala 03.03.2023. Podľa potvrdení psychoterapeuta absolvovala stretnutie 16.02.2023, 16.03.2023, 13.04.2023 a 10.05.2023, správa o záveroch nebola vyhotovená.

(17) Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane. (§ 36 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine)

Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. (§ 65 ods.1 zák. o rodine)

Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. (5) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde. (§ 24 ods. 4, 5 zák. o rodine)

(18) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov a oboznámením sa s predloženými vyššie uvedenými listinnými dôkazmi.

(19) Otec k svojim pomerom a výdavkom v písomnej špecifikácii uviedol, že na maloletého má bežné výdavky na strave, ošatení, hygienických prípravkoch, výživových doplnkoch, plienkach, sušenom mlieku, dojčenskej vode vo výške celkom 350 eur mesačne. Výdavky na bývanie vyčíslil na 347 eur mesačne (elektrina, vykurovacie drevo, komunálny odpad a daň z nehnuteľností).

Vo svojej výpovedi (dňa 07.06.2023) uviedol, že príjem má rodičovského príspevku, poberá prídavok na dieťa, k tomu má príjem z nájmu nebytového priestoru (kúpil ho v roku 2010 na úver, v súčasnosti už splatený) 690 eur mesačne. Podniká v oblasti cestovného ruchu, čistý príjem z toho odhadol na 200 až 400 eur mesačne. Vlastní rodinný dom vystavaný v roku 2008, zaťažený úverom so splátkami 360 eur mesačne, ďalej vlastní vozidlo zn. Citroen C4, rok výr. 2020, nadobudol ho za 18.500 eur z úspor. Dieťa je zdravé, zvýšené výdavky na jeho starostlivosť nemá. S matkou sa dieťa nestretlo vyše roka, neprebíhajú ani videohovory, matka asi dvojmesačne posíla dieťaťu balíky aj s listom pre dieťa.

Z daňového priznania firmy otca (Adecor, s. r. o.) za rok 2022 bolo zistené, že obchodná spoločnosť vykázala výnosy vo výške 17.895 eur a náklady 25.050 eur. Nájomné za nájom nebytového priestoru podľa písomne uzavretej zmluvy predstavuje 690 eur mesačne bez režijných nákladov.

Na pojednávaní dňa 16.10.2023 otec uviedol, že dieťa ešte do škôlky nenastúpilo, ešte je plienkované, naďalej sa oň osobne stará a popritom vykonáva podnikateľskú činnosť. Matka sa kontaktovala s dieťaťom v júli trikrát, v auguste dvakrát a v septembri trikrát, osobne sa matka s dieťaťom stretli na prelome júna a júla, kedy dieťaťu k osobe matky vysvetľoval, kto je, ale 25. septembra pri osobnom stretnutí sa k nej dieťa vzhľadom na kontakty cez sociálnu sieť správalo prívetivo. Celkový príjem v tomto roku odhadol na 2.000 až 2.300 eur mesačne. Matka na výživu dieťaťa, odkedy je v jeho starostlivosti, nezaplatila nič.

Matka vo svojej výpovedi (dňa 07.06.2023) uviedla, že pred mesiacom dala v P. výpoveď kvôli dieťaťu, chce sa oňho starať, poukázala na to, že mu nikdy fyzicky ani inak neublížila. Býva u svojho otca v K. spolu so svojím bratom a švagrinou, v päťizbovom dome, v pokojnom prostredí, náklady na bývanie znáša jej brat. V súčasnosti si hľadá prácu, je nemajetná. Toho času navštevuje psychiatra na Slovensku, kontrolu mala určenú na 23.06. t. r.

Za obdobie február až máj 2023 matka vykázala príjem v priemere 1.246,70 eur mesačne.

Na výzvu súdu matkou označený psychiater oznámil, že matka nastúpila na výkon ambulantnej ochrannnej liečby v januári 2023, na žiadne ďalšie kontrolné vyšetrenia sa už nedostavila. Dostavila sa pred týždňom, pravdepodobne pod tlakom súdneho pojednávania. Odporúčania ani termíny nedodríava, ambulantná ochrana liečba nie je realizovateľná.

Kolízny opatrovník vykonal dňa 23.06.2023 u rodičov návštevy k šetreniu výchovného prostredia, podľa správy otec naďalej býva v štvorizbovom rodinnom dome, je na rodičovskej dovolenke s maloletým, dieťa má zabezpečené všetky veci osobnej potreby a vytvorené podmienky pre pokojný spánok, Otec má vytvorené vhodné podmienky na výchovu dieťaťa. V bydlisku matky sa v čase šetrenia nikto v domácnosti nenachádzal.

Na ďalších pojednávaniach matka doplnila, že zmenila psychiatra, termín u nového dostala koncom augusta, medzičasom mala určený termín na návštevu psychiatra aj v Rakúsku. Býva v podnájme v W. sa 500 eur mesačne, žije z úspor z predchádzajúceho zamestnania, má záujem sa však kvôli príjmu vrátiť do P.. Počas obdobia, keď nemala dieťa v starostlivosti, nakupovala dieťaťu veci mesačne za 200 až 300 eur. Nemá záujem platiť otcovi finančnú čiastku na výživnom, lebo nemá zaručené, že peniaze budú spotrebované na dieťa. S dieťaťom sa chce kontaktovať denne prostredníctvom videohovoru a stretávať sa s ním raz mesačne, nesúhlasí s tým, aby počas stretnutia s dieťaťom bol prítomný otec dieťaťa. Je evidovaná na úrade práce, evidovaná je aj v P., bude jej poskytovaná podpora v nezamestnanosti, Zatiaľ dostala 400 eur, na výplatu tejto podpory sa má podieľať aj Sociálna poisťovňa (spolu by mala mať príjem 900 až 1.100 eur mesačne), mieni študovať na univerzite. S dieťaťom chce bývať v P., v byte patriacom jej známemu, ktorý sa chystá na dlhšiu dobu vycestovať, má potvrdenie o tom, že dieťa môže nastúpiť do škôlky (ktoré nepredložila). S dieťaťom sa nekontaktovala pravidelne z dôvodu, že otec na ňu verbálne útočil a nechcela sa s ním hádzať.

E-mailom zo 17.07.2023 matka oznámila, že býva v A., aj pracuje. Od 04.09.2023 má hlásený pobyt vo Z..

Na úrade práce v SR bola matka evidovaná od 16.06.2023 do 02.07.2023, predtým spätne v obdobiach od 04.12.2022 do 31.01.2023, od 27.09.2021 do 31.10.2021 a 06.10.2020 do 19.04.2021.

Matka dňom 28.08.2023 začala navštevovať psychiatra v K., ďalšiu návštevu mala určenú na 25.09.2023, následne 23.10.2023, priebežné správy z vyšetrení nepredložila.

Matke bola priznaná v P. pomoc v núdzi vo výške približne 400 eur mesačne, k tvrdeniu o štúdiu predložila súdu prihlášku zo dňa 19.09.2023.

(20) V konečnom návrhu otec cestou advokátky navrhol zveriť dieťa do jeho starostlivosti, matku zaviazat' k plateniu výživného vo výške 20% z jej zárobku, upraviť jej styk s dieťaťom každý druhý týždeň v sobotu v prítomnosti tretej osoby. Navrhol určiť svoju sestru alebo svoju matku s poukazom na to, že sú v častom kontakte s dieťaťom a môžu pomáhať dieťaťu pri interakcii s matkou.

Matka cestou advokáta navrhla zveriť dieťa do jej starostlivosti s poukazom na to, že dieťa matku potrebuje s tým, že hoci je v súčasnosti nezamestnaná, má prísľub práce, v súčasnosti ju finančne podporujú brat a otec. Matka sa lieči, navštevuje lekára. Výživné navrhla určiť otcovi vo výške poplatku do škôlky 300 eur mesačne.

Kolízny opatrovník navrhol dieťa zveriť do starostlivosti otcovi, styk matke upraviť každé dva týždne v prítomnosti tretej osoby, výživné matke určiť podľa jej schopností a možností.

Prokurátor poukázal na to, že matka nepreukázala tvrdený prísľub práce, ani svoje bývanie, v súčasnosti nepracuje a pokiaľ mieni študovať, zrejme ani nebude. Upraviť styk matky s dieťaťom navrhol podľa návrhu otca.

(21) Súd zdôrazňuje, že prvoradým hľadiskom akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí je záujem dieťaťa (tu poukazuje na článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa), pričom v záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho vývoj a výchova smerovali k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva. Rodičia sa musia naučiť vzájomne komunikovať, budú sa stretávať minimálne pri preberaní dieťaťa, k čomu súd poukazuje a upozorňuje rodičov na to, že aj priemerne empatické dieťa sa v prítomnosti dvoch nepriateľských rodičov nemôže cítiť dobre a vplýva to negatívne na jeho psychiku, čo dieťa zaťažuje a môže ho ohrozovať v jeho zdravom vývoji. Súd apeluje na oboch rodičov, aby uprednostnili záujem dieťaťa nad svojimi záujmami a zároveň rešpektovali práva druhého rodiča, ktorí sú si v rozsahu a výkone rodičovských práv rovnocenní.

(22) Dieťa je vo veku X rokov, v súčasnosti podľa vyjadrenia otca k stretnutiam dieťaťa s matkou neprejavuje žiadne traumatické problémy, stretnutia nie sú však realizované dostatočne často, aby si dieťa mohlo vybudovať citový vzťah s matkou. Je jednoznačne v záujme dieťaťa, aby udržiavalo naďalej s ňou osobný kontakt s oboma rodičmi, pre svoj zdravý vývin potrebuje však aj kooperatívny vzťah medzi rodičmi (aj keď rodičia ako partneri už spolu nežijú). Je potrebné podporovať vzájomný vzťah matky s dieťaťom. Avšak súd uzavrel, že v záujme dieťaťa je ostať v osobnej starostlivosti otca, ktorý sa o dieťa riadne stará a uspokojuje jeho potreby po všetkých stránkach. Spôsobilosť otca zvládať výchovu a starostlivosť bola súdu preukázaná správami kolízneho opatrovníka, otec má ďalšie dve deti (v súčasnosti vo veku XX Q. XX P.) a vo vzťahu k nim nebola jeho spôsobilosť ani len spochybnená, zdravotný stav matky bol posudzovaný v trestnom konaní, preto súd dôkaz znalcom nevykonal. Matka nemá vyriešenú bytovú otázku (pribehu konania minimálne 6-krát zmenila bývanie (Z. - K. - W. - Z. - K. T. - Z.)), nepreukázala finančné pokrytie bývania (ani k tvrdeným úsporám z príjmu zo zamestnania, v ktorom bola 4 mesiace nepredložila žiadny dôkaz, pričom sa možno dôvodne domnievať, že aj v prípade ich preukázania by nešlo o dlhodobé úspory, z ktorých by matka bola schopná zabezpečiť bývanie a k tomu živobytie pre seba a dieťa). Vzhľadom na potvrdenú diagnózu tiež nepreukázala dostatočne (kartička o plánovaných návštevách psychiatra takým dôkazom nie sú), že vykonáva súdom nariadené ambulantné psychiatrické liečenie, že dodržiava termíny vyšetrení, určené liečebné postupy a užívanie predpísaných liekov (nepredložila priebežné lekárske správy), tým ani predpoklady na zvládnutie osobnej starostlivosti o dieťa.

Vyhodnotením vykonaného dokazovania k otázke zverenia dieťaťa súd dospel k záveru, že je v jeho najlepšom záujme, aby zotrval stav, aký je v súčasnosti nastavený, vývoju dieťaťa preukázateľne prospieva, je spokojné. Preto súd zveril maloletého do výlučnej starostlivosti otcovi, v ktorého starostlivosti sa fakticky maloletý nachádza.

(23) Zároveň súd rozhodol, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok bude jeho otec. Tu je namieste dodať, že pokiaľ aj súd v rozhodnutí, ktorým upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a určí, ktorý z rodičov maloleté dieťa bude zastupovať a spravovať jeho majetok, oprávnenie a povinnosť obidvoch rodičov zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok trvá aj po úprave pomerov. Rodičovské práva a povinnosti zostávajú zachované, ide len o úpravu výkonu týchto rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa. Vo všetkých podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa však rodičia mali dohodnúť. Ak by sa o týchto podstatných veciach nedohodli, podľa § 35 rozhodne na návrh niektorého z nich súd.

(24) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zák. o rodine)

Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

(25) Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

(26) Vyživovaciu povinnosť matky súd upravil s prihliadnutím na (základné) odôvodnené potreby dieťaťa daného veku, ale aj na schopnosti a možnosti matky. Bežné výdavky na dieťa otec špecifikoval sumou celkom 350 eur mesačne, zvýšené výdavky na dieťa netvrdil. Matka v súčasnosti nie je zamestnaná, je evidovaná na úrade práce, poberá podporu, avšak preukázateľne je schopná zabezpečiť si dostatočný a pravidelný príjem, z ktorého sa dokáže podieľať na výžive dieťaťa v určenom rozsahu. Schopnostiam a možnostiam matky s prihliadnutím na tvrdený príjem otca (tiež jeho ďalšie dve vyživovacie povinnosti - výživné má určené súdom v sumách 160 a 140 eur mesačne) a oproti tomu odôvodneným potrebám dieťaťa sa tak súdu javí primeraná a postačujúca suma na výživnom, ktorou sa má podieľať na starostlivosti o dieťa aj matka, vo výške 100 eur mesačne.

(27) Vyživovaciu povinnosť matke súd určil späťne, a to od času, odkedy je dieťa na základe nariadeného neodkladného opatrenia zverené do osobnej starostlivosti otcovi, už v tom čase bolo určenie výživného dôvodné, matka výživné neplatila v žiadnom rozsahu (nákupy matka ničím nepreukázala). Matke od toho času do rozhodnutia o výživnom vznikol na výživnom dlh za obdobie 27 celých mesiacov (x 100 eur) 23 dní mesiaca jún 2021(- 100/30 x 23) a 16 dní mesiaca október 2023 (- 100/31 x 16). Dlž súd matke povolil splácať, výšku splátok určil tak, aby približne do troch rokov najneskôr bol dlh splatený, dlhšie časové obdobie nie je v záujme dieťaťa, ako aj otca, ktorý doposiaľ znášal náklady na starostlivosť o dieťa sám.

Podľa § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. - CSP) ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

(28) Podľa § 25 ods. 1 zák. o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Podľa ods. 2 ak sa rodičia nedohodnú o úprave

styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

(29) Rozsah styku matky s maloletým súd upravil s prihliadnutím na vek dieťaťa a jeho záujem na udržiavaní kontaktu s druhým rodičom - podľa návrhu otca dvojtyždenne (keďže matka mieni bývať a pracovať v P.) a v prítomnosti osoby, ktorú určí otec. Ako súd uviedol už vyššie (ods. 22), matku dieťa dostatočne nepozná, matka nepozná potreby dieťaťa, je žiadúce, aby niekto ďalší ich vzájomné stretnutie monitoroval a prípadne napomáhal účelu rozvíjania vzájomnej väzby. Dvojtyždňové stretnutia však trojročnému dieťaťu k poznávaniu matky nepostačujú, preto na návrh matky súd doplnil oprávnenie kontaktovať sa s dieťaťom v určenom čase a rozsahu na diaľku - cez sociálnu sieť. Navrhovaný denný kontakt by však podľa názoru súdu neúmerne zaťažoval dieťa aj otca. Matka má súdom vytvorený dostatočný priestor na upevňovanie a rozvíjanie vzájomného vzťahu s dieťaťom, je však potrebné, aby sa aj komunikácia medzi rodičmi výrazne zlepšila. Rodičia musia vzájomne priebežne a konštruktívne komunikovať, informovať sa navzájom o potrebách a stave dieťaťa, byť si vedomí toho, že maloletý je dieťaťom ich oboch, a obaja musia mať spoločne záujem na jeho zdravom fyzickom aj duševnom vývoji, k čomu určite neprispievajú útoky matky na otca.

(30) Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(31) O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v znení § 52 CMP, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania a zo strany žiadneho z účastníkov nebola náhrada trov konania navrhnutá, pričom súd nezistil ani naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 zákona o rodine).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 CMP)

